

CAMINS d'ATENEUS

Itinerari a peu per
Sant Martí de Provençals

Diumenge 21 de maig de 2023

Ateneus visitats: **Ateneu del Clot**
Foment Martinenc
Orfeó Martinenc

Guies de la ruta: **Isabel Reina**
del Foment Martinenc

Un projecte de:

40 **aniversari**

 Federació d'Ateneus
de Catalunya

DELEGACIÓ TERRITORIAL
BARCELONÈS

 Federació d'Ateneus
de Catalunya

Què és Camins d'Ateneus?

Camins d'Ateneus és un projecte de la Federació d'Ateneus de Catalunya (FAC) que vol promoure el coneixement del territori català a través dels seus ateneus! El projecte organitza caminades localitzades en diferents barris o pobles, visitant els ateneus, antics ateneus, entitats associatives culturals o llocs d'interès relacionats amb aquests.

Aquest projecte el va començar la Delegació Territorial del Barcelonès, on es troben un gran nombre dels ateneus federats a la FAC i on es van realitzar rutes per barris com Gràcia, Horta i Sant Andreu. Gràcies a la bona rebuda d'aquestes rutes, actualment aquest projecte es duu a terme a tota Catalunya!

Les rutes estan obertes a tota la ciutadania, tant a persones que siguin del barri o poble que es visita com d'altres llocs de l'entorn. Volem contribuir a donar a conèixer les entitats que tenim als pobles i ciutats de Catalunya, la seva finalitat, els seus projectes de transformació i com podem participar-hi!

*L'activitat té un **preu solidari de 5 €** que es destina a un projecte social. En aquesta ocasió es tracta de la secció benèfica i social de l'Orfeó Martinenc.*

● RFEÓ *m* ARTINENC

La ruta (I)

La ruta, amb inici a la plaça del Mercat del Clot, ens portarà a recórrer carrers i llocs emblemàtics de l'antic Sant Martí de Provençals. La ruta finalitzarà al Foment Martinenc.

LLOCS D'INTERÈS PER ON PASSAREM:

MERCAT DEL CLOT

Mercat centenari projectat per l'arquitecte modernista Pere Falqués i Urpí.

SEU DEL DISTRICTE DE SANT MARTÍ

El nom del districte prové de l'antic municipi del pla de Barcelona, Sant Martí de Provençals, que va ser un municipi independent des del 1714 fins al 1897. L'etimologia del nom prové de la paraula llatina *provincialis*, utilitzada pels romans per anomenar els camps situats més enllà de les muralles de les ciutats. Per altra banda, el nom de *Sant Martí* és el de la primera església edificada, *Sant Martí de Tours*.

ESCOLA CASAS

Els orígens de l'edifici es remunten a l'alta edat mitjana, quan l'any 1142 el bisbe de Barcelona Arnau Ermengol va cedir el terreny conegut per "Mansi del Clot" a l'Orde de l'Hospital (Cavallers de Sant Joan de Malta).

PLAÇA DE LA BICICLETA

En aquesta plaça va tenir la seva seu durant 30 anys, Biciclot, una cooperativa de treball i model d'economia social, centrat en les persones, amb vocació de servei, compromís social i mediambiental que promou la bicicleta com a mitjà de transport ecològic, econòmic i saludable. Des de 2017, la seu de Biciclot es va traslladar al carrer Pere IV, però com a record del seu pas i petjada al barri, resta la plaça de la Bicicleta i la seva espectacular escultura de bicicletes.

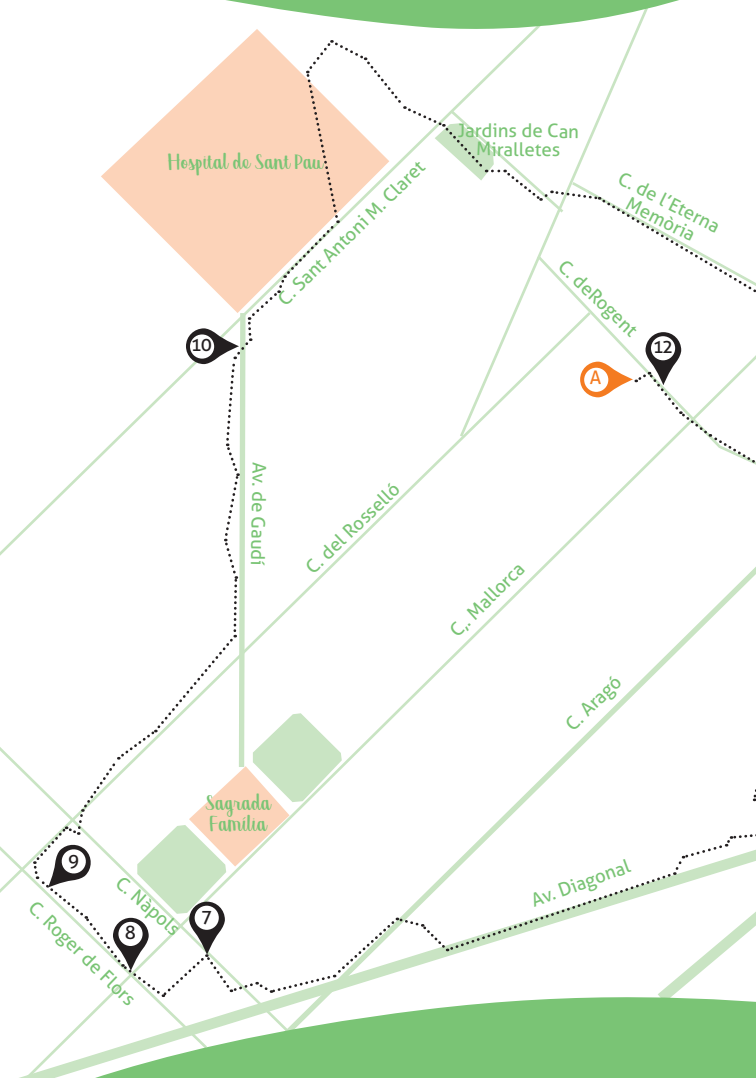
ANTIGA SUCURSAL CAIXA DE PENSIONS DEL CLOT

Edifici en xamfrà, construït de manera eclèctica l'any 1915 segons disseny d'August Font Carreras, que combina la funció principal de sucursal bancària, amb la d'habitatges a les plantes superiors. Cal destacar el frontó semicircular del coronament, amb el timpà cobert per un mosaic que representa l'escena de sant Martí de Tours donant la capa a un captaire. Al capdamunt s'hi troba un petit campanar metàl·lic.

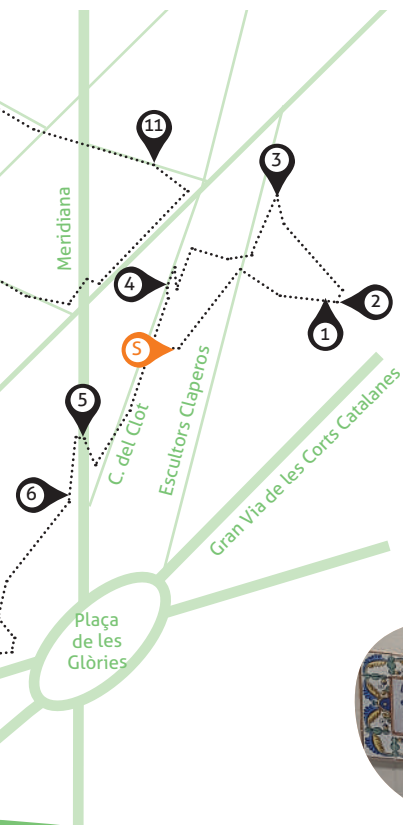
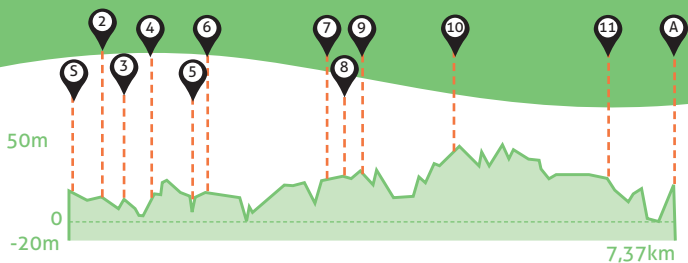
Plaça de la bicicleta

El mapa de la ruta

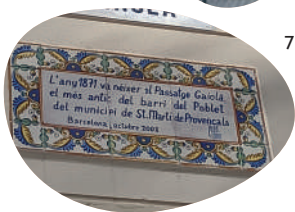
- **Punt de sortida:** Mercat del Clot
- Ajuntament districte Sant Martí
- Escola Cases
- Plaça de la bicicleta
- Antiga sucursal Caixa de Pensions del Clot
- L'Orfeó Martinenc
- Meridiana- Glòries

4

9

7

- Passatge Gaiolà
- Antiga fàbrica Myrurgia
- Casal del barri "Ateneu El Poblet"
- Hospital de Sant Pau
- Ateneu del Clot
- Institut Caterina Albert
- **Arribada:** Foment Martinenc

PLAÇA DE LES GLÒRIES - PARC CLARIANA

És una gran esplanada d'una hectàrea de gespa, un espai polivalent obert a la ciutadania com a zona d'estada i que convida a gaudir de la natura i a relaxar-se.

PASSATGE GAIOLÀ

Entre els carrers de Nàpols i de Sicília, i per sobre del carrer de València, s'amaga el primer passatge que va obrir a l'antic barri d'El Poblet, datat del 1871. El Passatge del Gaiolà també destaca per una altra singularitat. I és que l'emplaçament va ser un dels primers llocs de la ciutat a ser bombardejat per l'aviació alemanya –aliada de les tropes franquistes durant la Guerra Civil Espanyola.

ANTIGA FÀBRICA MYRURGIA

La fàbrica es va construir entre 1928-1930 amb un projecte d'Antoni Puig i Gairalt que anticipa el llenguatge modern i racionalista a través de l'organització dels espais, el tractament de la llum, la retolació i el mobiliari.

Destaca especialment l'escultura d'estil art déco realitzada per Monegal, president i fundador de la firma Myrurgia i reconegut escultor català, que originalment presidia el vestíbul.

Antiga fabrica
Myrurgia

CASAL DE BARRI "ATENEU EL POBLET"

Equipament sociocultural municipal inaugurat l'any 2015 que ocupa una antiga fàbrica tèxtil.

HOSPITAL DE SANT PAU

Conjunt modernista projectat per l'arquitecte Lluís Domènech i Montaner. Va ser construït en dues fases: la primera, duta a terme per ell mateix entre 1902 i 1913, que consta de tretze edificis modernistes; i la segona, realitzada pel seu fill Pere Domènech i Roura a partir de 1920, que inclou sis edificis més d'un modernisme moderat, així com altres construccions posteriors. Tot i que no s'ha desenvolupat tot el projecte original, la seva notorietat ha estat reconeguda amb diversos premis i amb el reconeixement com a Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO l'any 1997.

INSTITUT CATERINA ALBERT

Edifici dissenyat per Pere Falqués i Antoni Falguera. Al curs 1953-54, li van posar el nom de Juan Manuel Zafra, que encara manté.

Els ateneus de la ruta

Ateneu del Clot

Entitat fundada l'any 1978, situada al barri del Clot. La seva prioritat ha estat sempre oferir opcions als veïns pel desenvolupament integral de la personalitat a partir d'activitats de lleure, incidir en l'educació del temps lliure i orientar a les sòcies cap a una vessant formativa, lúdica, educativa i de creixement personal.

Acull grups, tallers, entitats i associacions amb la intenció d'oferir diverses activitats socioculturals, tot enfocat, i alhora impulsat, per les sòcies i persones del barri. Aquestes activitats van dirigides a tota mena de públics, ja siguin infants, joves o adults.

Foment Martinenc

Entitat fundada el 1877 a Sant Martí de Provençals com a Ateneu Popular per a fomentar l'educació entre els obrers. Guardonat amb la Medalla d'Honor de la Ciutat l'any 2012. Organitza activitats esportives, culturals i d'esplai, amb seccions específiques dedicades a la dona, l'excursionisme, els escacs o l'esbart Sant Jordi, a més de la d'art escènic, Abraxas Teatre.

Orfeó Martinenc

Entitat fundada el 1910 per un grup de mestres afeccionats al cant coral. Amb el temps incorporà altres activitats com les representacions teatrals, lectura i escriptura, dansa catalana, sardanes, cultura i esport, música, excursionisme i filatèlia, entre d'altres. És la seu dels Diablers del Clot, gegants i grallers, i diverses activitats culturals amb sortides arreu de Catalunya.

Ateneu de Clot
C/ Muntanya 16 bis
08026 Barcelona
T. 93 232 99 08
ateneudelclot@gmail.com

 @ateneudelclot
 ateneudelclot
 @ateneudelclot
ateneudelclot.com

Foment Martinenc
C/Provença, 591-593
08026 Barcelona
T. 93 435 73 76
secretari@fomentmartinenc.org

 @fomentmartinenc
 foment.martinenc
 @fomentmartinenc
fomentmartinenc.org

Orfeo Martinenc
Av. Meridiana, 97. 08026 Barcelona
T. 93 245 39 90
info@orfeomartinenc.cat

 @orfeomartinenc
 orfeo.martinenc
 @orfeomartinenc
orfeomartinenc.cat

Hospital de Sant Pau

Un projecte de:

40
aniversari

 Federació d'Ateneus
de Catalunya

**DELEGACIÓ TERRITORIAL
BARCELONÈS**

 Federació d'Ateneus
de Catalunya

Amb la col·laboració de:

 **Generalitat
de Catalunya**

 **Diputació
Barcelona**